

Билтен храма светог великомученика Георгија у Бежанији

БЛАГОДАРНИК

у Београду,
о Ђурђицу
2018.
бр. 05/18

Ђурђицу

Ђурђиц

Ђурђиц је хришћански и народни празник који се прославља 16. новембра (3. новембра по старом календару), чиме се обележава успомена на пренос моштију Светог Ђорђа и обновљење његовог храма у ком је положено његово тело.

Према хришћанском предању, Свети великомученик Георгије (такође Свети Ђорђе) био је римски војник пореклом из Мале Азије. Свети Георгије је један од светитеља који се највише прослављају у Православној Цркви, међутим, такође се слави и у католичким земљама.

За време цара Диоклецијана организован је највећи прогон хришћана, 303. године, десети по реду. Видевши да је отпочело немилосрдно истребљивање хришћана по целој земљи, Георгије подели сва своја блага сиромашнима и изађе пред цара и одважно исповеди да је и сам хришћанин те пострада као мученик.

Пре него што је предао душу своју Господу, свети Гергије је замолио свога слугу да му тело однесе у Палестину, одакле му је била мајка родом и где је имао велико имање које је раздао сиромасима. Слуга је тако и урадио.

У време цара Константина Великог у Лиди су побожни хришћани подигли диван храм посвећен светом Георгију.

Приликом освећења тога храма у њега су пренете светитељеве мошти. Безбројна су се чудеса догодила од моштију светог Гергија Победоносца, великомученика Христовог.

Тај храм је два пута порушен, али и обновљен. Прво рушење се десило 1010. године, а обновљење на сам празник Ђурђиц, и због тога се овај празник понекад назива и Обновљење храма Светог великомученика Георгија. Други пут, храм су порушили мухамеданци у време трећег крсташког рата, а обновљен је 1872. године.

Тројар, њл. 4.

*Као ослободилац заробљених,
заштитник сиромашних
и лекар болесних, борче
против царева, победнице,
великомучениче Георгије,
моли Христа Бога да спасе
душе наше.*

Литургија светог апостола Јакова

У нашем храму је 5. новембра служена Литургија Светог Јакова. У богослужбеном животу наше Свете Цркве поред Свете Литургије Светог Јована Златоуста, Светог Василија Великог и Пређеосвећених Дарова, у одређене дане у току богослужбене године служи се и древна Литургија Светог Апостола Јакова, брата Господњег првог Епископа јерусалимског.

Литургија Светог Апостола Јакова припада Антиохијском литургијском типу. У многобројним богослужбеним изворима она носи и назив Јерусалимска Литургија, што свакако указује на Светог апостола Јакова

који је био први Епископ Светог града Јерусалима.

Литургија Светог Јакова је, несумњиво, врло стара, али су то и Василијева и Златоустова, и то што оне, као посебне, сапостоје у животу Цркве вековима и тисућлећима, и служе се непрекидно, показује богатство дарова и служби у Цркви, надахњиваној и руковођеној Духом Светим Утешитељем.

Ова служба нам преноси древност првих хришћана и узводи нас ка Христу кроз причешће из путира као у првим – раним вековима хришћанства.

Свети Арсеније Сремац, архиепископ српски

Храм Светог Великомученика Георгија је једини храм у Београду у коме се чувају мошти Светога Арсенија Сремца.

Био је други Архиепископ српски, својевремено највећи подвижник у жичком братству и најодговорнији ученик Светог Саве. О његовом духовном развоју оснивач аутокефалне Српске Цркве се нарочито бринуо. Успешно је понео бреме управе младе српске архиепископије, толико важне за српски државни и народни живот средњег века. У његовом житију, прворазредном хагиографском и историографском документу, кога је написао Архиепископ Данило II, наводи се да је био родом „од сремске земље“. Српска историографија усваја да је средњовековни Срем обухватао и територију данашње Посавине, Мачву, долину Колубаре и крајеве све „до

Ужица“. Такође, ако је млади Арсеније „од младости своје“ волео монашки живот, могао је да има узор у једином православном Манастиру у Срему, а то је био Св. Димитрије у Сремској Митровици, који се у изворима римске курије означава као „пун монаха Грка“ и „легло шизматичких заблуда“. У сваком случају, доцније вести и традиција место рођења другог српског Архиепископа смешта северно од Саве и Дунава, између поменутих река, свеједно да ли је то Бингула или Дабар код Старог Сланкамена.

Наследио је „престо архиепископа српских и поморских земаља“ 1233. године, на лично заузимање Светог Саве, пошто се овај повукао и отишао на своје друго путовање у Свету Земљу. Архиепископ Арсеније је подигао Цркву Св. Апостола у Пећи, одредивши је уместо Жиче да буде седиште Српске Цркве, јер је Жича била сувише изложена нападима непријатељских војски. Заједно са краљем Владиславом старао се око преноса моштију Св. Саве из Трнова у Србију и учествовао је у преносу столице епископа стонских из Манастира Пресвете Богородице у Стону у Манастир Св. Петра и Павла на Лиму. Због болести се повукао са чела Српске Цркве 1263, а упокојио три године доцније у жичком метоху Црнча, такође на Лиму. Сахрањен је у својој задужбини, Цркви Св. Апостола у Пећи.

Свети Георгије и ми...

Када бисте били од света, онда би свет своје љубио; а како нисте од света, него вас Ја од света изабрах, зато мрзи на вас свет (Јн. 15. 19). Ове јеванђелске речи брује кроз векове у душама православних хришћана опомињући нас да смо у овоме свету само пролазници који иду ка Царству Небеком које је наша Отаџбина. Такође нас опомињу да је онај који их је изрекао, Господ наш Исус Христос једини прави Путеводилац, Заштита и Утеха на том истом путу.

Као један од најбољих примера пламене ревности за Христа на његовом путу свакако је онај који вечно уз своје име носи и Великомученик и Победоносац је Свети Георгије. Рођен у породици богатих и благочестивих родитеља, као неко ко има све добродетељи овога света, доспевши до највиших позиција у војној служби, смело је стао пред цара и исповедио своју веру, свој пут Богочовека Христа у времену незнабожног Диоклецијана када је гоњење хришћана било у пуном замаху. Због идења Христовим путем, а не путевима овога света, претрпео је многе муке и страдња, али истовремено бивао исцељен од стране Господа. На послетку био је посечен мачем, а за узврат овенчан венцем славе Христових великомученика.

Погледавши на овакав пример ју-

наштва и пожртвованости дужни смо да сами себи поставимо питање: где се ми ту уклапамо? Живимо у времену када се, нажалост, може чути да су оваква дела Светих Мученика само „бајке» и да их обичан човек не може издржати, на тај начин првенствено занемарујући Божију благодат коју Он излива на своје угоднике, а са друге стране тражећи оправдање за неприхватање одговорности умањују величину Светитељских подвига. Постоји још питања које нам се намећу: Да ли нам је Свети Георгије заиста пример ревности за Бога? Да ли сам ја спреман да положим свој живот за Христа? У коликој мери је свако од нас достојан да се назове православним хришћанином у правом смислу те речи? На први поглед све ово може за сваког од нас да звучи превише радикално, али је главни циљ да се запитамо у којој мери идемо правим путем, путем Господа Исуса Христа и Његове Цркве. Да ли бисмо били спремни да и поред мучења и страдања останемо Његови следбеници, или би пред непријатељским мачем посустали? Црква је кроз своју историју прошла кроз различите изазове, гоњења, јереси, расколе, али је из свега тога излазила савршенија и јача, захваљујући првенствено помоћи Божијој, а и угодницима Божијим који су били

спремни да прихвате одговорност која се стављала пред њих у датом историјском тренутку, не жалећи ни свој живот попут Светог Георгија.

Нама, православним хришћанима данас, остаје да уз Божију помоћ

и помоћ Његових угодника као што је свети Георгије, преузмемо одговорност и да храбро и исправно исповедимо Господа пред целим светом.

јереј др Вукашин Милићевић

О мучеништву

Паганска римска религија, све до пред крај, у стриктном смислу није ни била религија. Како то запажају историчари, тек је император Јулијан (одгојен као хришћанин, па оту-да „Апостата“ или „Отпадник“), који је владао шездесетак година након Георгијеве мученичке смрти, покушао да од древних римских веровања и философских тумачења направи кохерентан религијски систем, са циљем да се одупре налету хришћанства. Римска паганска вера била је заправо систем, или пре скуп, традиција и обичаја, различитог порекла и садржаја, чија је улога пре свега била одржање римског друштвеног и политичког поретка. Тај систем је у религијском смислу био инклузиван; он је у себе могао да прими, како се римска држава ширила, нове традиције и нове садржаје, нове култове. Ипак, показало се, све осим једног: хришћанског.

Зашто?

Управо зато што хришћански култ није негирао само древне богове и

њихове култове, већ на првом месту друштвени и политички поредак који су они представљали. Хришћани нису били револуционари, али је њихов живот, а то значи живот њихових заједница, био револуционаран. Тај живот је био надахнут речју Еванђеља, његовом објавом Бога који је предао себе за човека остављајући то *давање* као залог на којем стоји не само садашње Небо и Земља, већ и Ново Небо и Нова Земља. Зато је број хришћана, како то савремени истраживачи примећују, растао понајвише након периода великих искушења, нарочито великих епидемија. Смелост хришћана која се у тим временима огледала у њиховом *давању* онима који су били погођени, у њиховом служењу болеснима које је подразумевало и ризик сопствене заразе и смрти, и то погођенима како у оквиру заједнице, тако и изван ње (сетимо се како Христос одговара на питање: ко је мој ближњи?), била је њихово *сведочење* и проповед. *Сведочење* (μαρτυρία, то јест *мучеништво*) које је

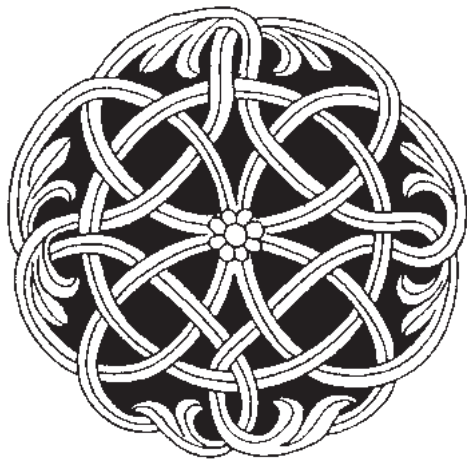
у сили и снази превазилазило *насиље* моћника овога света који су и сами дрхтали пред налетима непознатих стихија покушавајући да их умилостиве. Разуме се, моћницима и њиховим немоћним боговима ово није могло бити мило, па је пред сваким од њих стајао императив немогуће победе над заједницом која је унапред одбацила сваку победу, осим оне задобијене на Крсту.

Хришћанство, дакле, нису ширили, нити су га *сведочили*, како то обично замишљамо, путујући проповедници. Они су били изузетак. Хришћани нису ишли од врата до врата и говорили људима да морају да поверују у њихову причу, како би имали *живош*. Хришћанска мисија била су прева-сходно њихова *врати* која су за оне

којима је потребан живот увек била отворена. А са тим животом, том *во-дом живом*, ишла је и реч, и вера.

Реч која је поручивала да човек пред сваким, ма колико моћан био, па и пред Богом самим, мора да стоји како би остао човек, а то значи биће које је Бог ослободио. Ако нас је Бог ослободио, онда признати божански статус било чему осим тој слободи, значи одрећи је се. А чин приношења симболичне жртве пред изображењем цара био је чин стварног одрицања од слободе, јер нам ту слободу нико осим нас самих не може одузети.

Управо је ту слободу, слободу грађана нове *републике*, Новог Јерусалима, Георгије сачувао и својим подвигом посведочио.

Богослужења у нашем храму:

- ❖ **Света Литургија:** Недељом и празницима у 9:00, суботом у 8.00;
- ❖ **Јутарња** у 8:00; **Вечерња и бденије** у 18:00;
- ❖ **Хорске пробе:** средом и петком у 18:00;
- ❖ **Библиотека:** суботом пола сата пре и после Бденија које почиње у 18 часова.
- ❖ **Света Тајна Исповести:** Свакога дана након богослужења

Веронаука за децу: недељом после Свете Литургије;

Веронаука за одрасле: Недељом у 18:30 после вечерње службе.

Календар за месец новембар

---

16. (3) Обновљање храма светог
Георгија - БУРБИЦ

**21. (8) сабор св. арх. Михаила
и ост. неб. сила бестелесних
- Аранђеловдан**

22. (9) свети Нектарије Егински

24. (11) св. муч. Мина; св. краљ
Стефан Дечански - Мратиндан

25. (12) св. Јован Милостиви;
преп. Нил Синајски

26. (13) св Јован Златоуст

27. (14) св апостол Филип
(**Божјиње покладе**)

28. (15) св мученици Гурије,
Самон и Авив (**Почетак поста**)

29. (16) св апостол и јеванђелист
Матеј

30. (17) св Григорије Чудотворац;
св Никон Радоњешки; св. Максим
Патријарх

Братство храма:

старешина храма – јереј Владимир Левићанин

протојереј-ставрофор Миљко Корићанин; протојереј Богдан Васиљевић

протојереј Миленко Каран; јереј Желимир Продановић;

јереј Андрија Вукчевић; јереј Милош Велимир; ђакон Дарко Радовановић

»» Посетите и пратите нашу Фејсбук страницу @CrkvaStaraBezanija.

БЛАГОДАРНИК - август/септембар 2018; Излази са благословом старешине Храма св. Георгија
Јереја Владимира Левићанина; Главни и одговорни уредник: ђакон Дарко Радовановић
адреса: Војвођанска 70, 11070 Бежанија; телефони: 011/ 616-10-93; 011/318-5861